

(*)Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentation

The Business Administration and Tourism School of Ourense is located in the Business & Law Building of the University Campus in the heart of the city.

The educational offer for the next course 2023-2024 is:

Titles of Degree:

- **Degree in Business Administration**
- **Degree in Tourism**
- **Double Degree Program "Business Administration + Computing Engineering"**
- **Double Degree Program "Business Administration + Law"**
- **Double Degree Program "Tourism + History"**
- **International Double Degree in Business Administration (Germany & Spain)**
- **Bachelor of arts in Cruise Tourism Management**

Since the academic year 2015-2016, thanks to a Inter-Institutional cooperation agreement with Hochschule Bremerhaven, the Business Administration and Tourism School offers a **International Double Degree Programme** in Business Administration & Management at the **University of Vigo** and Bachelor of Arts in Business Administration at **Hochschule - Bremerhaven**. And for a third year, the **Business Administration International Program** is offered with more than 60 credits taught in English. Since 2016-17 we offer the **Tourism International Program** with more than 39 credits taught in English.

With these agreements and programs the Business Administration and Tourism School is committed to the internationalization of studies and the participation of students in mobility and exchanges programs, thus opening up a range of new horizons and future options.

Regarding POSTGRADUATE COURSES of the Business Administration and Tourism School:

- **Master Degree in Inland Tourism and Health Management and Planning**
- **MBA in Sport**

To obtain more information visits our page web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

Come and visit us!

Organization chart

DECANAL TEAM

Dean

María Montserrat Cruz González
Telephone: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretary

Alberto Vaquero García

Telephone: 988368762
e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.es

Vicedean of Academic Planning

Francisco Tugores Martorell
Telephone: 988368770
e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedean of Undergraduate Studies and ICT

Javier Sánchez Sellero
Telephone: 988368742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedean of Quality

Juan Manuel de los Rios Sánchez
Telephone: 988 368 816
e-mail: jmrrios@uvigo.es

Vicedean of International Relations

María Beatriz González Sánchez
Telephone: 988 368 712
e-mail: bgonzale@uvigo.es

Location

Jurídico-Empresarial Building
University Campus Las Lagunas
32004 Ourense

Caretaker's office: + 34 988 368 700.

Student enrollment office: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Deanship Secretary: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Foreign Relations: bgonzale@uvigo.es

General Information: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34988 368 923.

Page web: www.fcetou.uvigo.es

PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia

Subjects

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01201	History: Introduction to ethnicity	1st	6
004G741V01202	Universal ancient history	1st	6
004G741V01203	Art: artistic languages and techniques	1st	6
004G741V01204	History: information sources in humanities	1st	6
004G741V01205	Geography: basics of physical geography	1st	6

O04G741V01206	Foreign languages for tourism 1A: English	1st	3
O04G741V01207	Foreign languages for tourism 1B: French	1st	3
O04G741V01208	Foreign languages for tourism 1C: German	1st	3
O04G741V01209	Foreign languages for tourism 1D: Portuguese	1st	3
O04G741V01210	Art: Classical art	2nd	6
O04G741V01211	History: Methodology of history	2nd	6
O04G741V01212	Law: tourism legislation	2nd	9
O04G741V01213	Statistics	2nd	6
O04G741V01214	Foreign languages for tourism 2A: English	2nd	3
O04G741V01215	Foreign languages for tourism 2B: French	2nd	3
O04G741V01216	Foreign languages for tourism 2C: German	2nd	3
O04G741V01217	Foreign languages for tourism 2D: Portuguese	2nd	3
O04G741V01218	Cultural heritage	2nd	6

IDENTIFYING DATA				
Historia: Introducción á etnoloxía				
Subject	Historia: Introducción á etnoloxía			
Code	O04G741V01201			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Lecturers	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
E-mail	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/my/			
General description	Esta asignatura está concebida como unha introducción á etnoloxía e un achegamento aos modelos de interpretación das sociedades preestatais do pasado			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico	
Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	
Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos	

Contidos

Topic	
1. Introducción	1.1. Conceptos e terminoloxía básica. 1.2. A noción de alteridade.
2. As formas culturais e sociais.	2.1. Sexo, xénero, parentesco e comunidade. 2.2. As formas da economía. 2.3. As formas do poder. 2.4. As formas do conflito. 2.5. As formas dos simbolismo.
3. Os grandes modelos na interpretación do cambio histórico.	3.1. O espazo e o tempo como coordenadas de aproximación ao pasado. 3.2. As principais correntes nas explicacións do cambio cultural.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	23	25	48
Eventos científicos	2	2	4
Traballo tutelado	0	30	30
Prácticas con apoio das TIC	6	5	11
Resolución de problemas	0	13	13
Seminario	7	5	12
Exame de preguntas obxectivas	1	8	9
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	7	10
Traballo	6	0	6
Observación sistemática	0	5	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description
Actividades introductoriasActividades previas para coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións do alumnado.

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas polo Departamento de Historia, Arte e Xeografía e pola Facultade de Historia desta universidade
Traballo tutelado	O/A estudante, de xeito colaborativo e en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introdutorias	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.
Traballo tutelado	Seguimento individualizado do traballo e os materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.
Seminario	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.
Resolución de problemas	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	O bloque I será avaliado mediante unha proba que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos, ou preguntas abertas cortas). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico	40	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Relacionados con todos os bloques realizarase a resolución dunha serie de exercicios no prazo establecido polas profesoras. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	20	
Traballo	Para avaliar os bloques II-III realizarase un traballo colaborativo con diversas actividades que finalizan na entrega dun documento. O traballo colaborativo será exposto por un dos membros do grupo elixido ao chou e a cualificación será igual para todos os membros do grupo. A avaliación será por pares, profesor e os propios alumnos que cubrirán unha ficha Resultados de aprendizaxe avaliados: Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos. Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	30	
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase a participación do alumnado. Resultados de aprendizaxe avaliados: Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico.	10	

Other comments on the Evaluation

- A Material Virtual na plataforma de teledoncencia MooVi, da Universidade de Vigo, permitirá o acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.
- Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido.

- O estudantado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade , asistindo ás titorías, que serán fixadas nun horario compatible coa súa actividade, para resolver as dúbidas xurdidas no transcurso da avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/a docente considere imprescindibles. No caso do alumnado semipresencial, as actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota.
- Para aprobar a materia, será preciso superar cada un dos bloques de avaliación da materia.
- O alumnado que non siga á modalidade de avaliación continua e que non realice a entrega de, como mínimo, o 80% das actividades prácticas nos prazos establecidos, pasará ao modelo de avaliación final.
- O seguimento individualizado da participación do alumnado (10%) será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios enliña, etc.).
- O estudantado que elixa ser avaliado mediante a modalidade de avaliación global deberá comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).
- O alumnado que non siga a avaliación continua será avaliado dos contidos do programada materia mediante unha proba escrita, que suporá o 90% da avaliación final, e que examinará a adquisición das competencias tanto teóricas como prácticas.
- Todos os estudantes matriculados na materia deben cumprir o seu compromiso de honestidade académica e respectar os dereitos de autor/a tanto á hora de empregar os materiais postos á súa disposición a través de Moovi, como en calquera tarefa, proba ou exame.
- Calquera indicio de plaxio será cualificado cun cero, entendendo por iso cando se copien no substancial obras alleas, o que inclúe todo tipo de material ou recurso suxeito a propiedade intelectual, desde ideas e imaxes ata softwares ou vídeos, entre outros, sen citarse debidamente dándoa como propias.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bonte, P. e Izard, M. (dir.), **Diccionario de Etnología y Antropología**, Akal, 2005

Bohannon, P., **Para raros nosotros. Introducción a la antropología cultural**, Akal, 2005

Ember, C.F., Ember, M. e Peregrine, P., **Antropología**, Pearson Educacion, 2004

Geertz, C., **La interpretación de las culturas**, Paidós, 1989

Ingold, T. (ed), **Companion Encyclopedia of Anthropology**, Routledge, 1997

Complementary Bibliography

Geertz, C., **Los usos de la diversidad**, Paidós, 1996

Geertz, C., **El surgimiento de la Antropología posmoderna**, Gedisa, 1998

González Ruibal, A., **La experiencia del otro: una introducción a al etnoarqueología**, Akal, 2003

Guilaine, J. e Zammit, J., **El camino de la guerra: la violencia en el prehistoria**, Ariel, 2002

Hernando Gonzalo, A., **Arqueología de la identidad**, Akal, 2002

Johnson, A.W. e Earle, T., **La evolución de las sociedades desde los grupos cazadores-recolectores al estado agrario**, Ariel, 1984

Lévi-Strauss, C., **El totemismo en la actualidad**, Fondo de Cultura Económica, 1982

Lull, V., Micó, R., Palomar, P., Rihuete, C. e Risch, R., **Arqueología del origen del estado**, Bellaterra, 2007

Orme, B., **Anthropology for Archaeologists**, Duckworth, 1981

Sahlins, M., **Las sociedades tribales**, Labor, 1984

Sahlins, M., **Economía de la Edad de Piedra**, Akal, 1983

Service, E., **Los Cazadores**, Labor, 1973

Wolf, E., **Los Campesinos**, Labor, 1978

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregárase una documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

Recoméndase que o alumnado coñeza as ferramentas dixitais básicas (procesado de textos, realización de presentacións, bases de datos, etc).

IDENTIFYING DATA				
Historia antiga universal				
Subject	Historia antiga universal			
Code	004G741V01202			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	1c
Teaching language	#EnglishFriendly Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Reboreda Morillo, Susana María Csepregi, Ildiko			
Lecturers	Csepregi, Ildiko Reboreda Morillo, Susana María			
E-mail	ildiko.csepregi@gmail.com rmorillo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Materia do programa English Friendly. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés. A materia de Historia Aniga Universal impártese no 2º curso do grao en Xeografía e Historia e está incluída no bloque de Historia Universal. Neste conxunto, cronoloxicamente, está a continuación da Prehistoria Universal, impartida no 1º curso e antes da Historia Medieval Universal, que se imparte neste mesmo curso. O seu cometido principal e achegar ao alumnado as principais características de dúas culturas no momento en que se asentaron como Estado: primeiros estados: Exipto e Grecia, así como establecer elementos comparativos entre as distintas formas nas que se manifestou o poder en relación co territorio, a sociedade e a relixión.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia	
Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	
Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional.	

Contidos

Topic	
Tema 1. Aspectos introductorios	1.1 Definición e límites da Historia Antiga 1.2. Conceptos e problemática 1.3. Os territorios e os seus límites cronolóxicos
Tema 2. As distintas formas do Estado nos respectivos territorios. Evolucións e límites	2.1. Exipto: O poder unipersonal e a unificación do territorio. As principais razóns das crises 2.2. Grecia: Da Idade do Bronce á do Ferro. Da monarquía ao sistema das poleis ou cidades-estado independentes
Tema 3. Introducción a aspectos da relixión e da sociedade	3.1 Aspectos xenéricos sociedade de Exipto na Antigüidade. 3.2 Aspectos xenéricos sociedade de Grecia na Antigüidade. 3.3. Aspectos xenéricos da relixión de Exipto na Antigüidade. 3.4. Aspectos xenéricos da relixión de Grecia na Antigüidade.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	2	4
Lección maxistral	21	23	44
Eventos científicos	2	0	2
Obradoiro	12	25	37
Traballo tutelado	3	15	18

Seminario	3	3	6
Presentación	4	10	14
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	19	20
Autoavaliación	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Autoavaliación	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introdutorias	Realización dun cuestionario (subido á plataforma) para autoavaliar os coñecementos previos sobre a Historia Antiga. Debate na aula ou no campus remoto sobre os coñecementos previos sobre a Historia Antiga e aclaración dos aspectos básicos
Lección maxistral	O material docente empregado na aula será subido con antelación á plataforma de teledocencia, así como outros documentos con contidos teóricos que faciliten a comprensión do temario impartido. As exposicións serán gravadas e subidas á plataforma Moovi
Eventos científicos	Reservanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o departamento de Historia, Arte e Xeografía e/ou a Facultade de Historia. Na medida do posible é recomendada a súa asistencia; en caso contrario, serán gravadas e deberán visualizarse de xeito virtual.
Obradoiro	Análise individual do material práctico subido á plataforma, na súa maioría textos clásicos que fan referencia á teoría previamente impartida. Realizarase un debate sobre o texto, analizando e interpretando esa fonte primaria; neste caso, de xeito complementario, se deberá subir á plataforma un documento co título e o enunciado da/as idea/as principais e das secundarias. Se non é posible participar do debate (presencial ou virtual) a reflexión (comentarios de texto) farase por escrito, e subírase ao apartado de tarefas da plataforma Moodle. As dúbidas poden ser consultadas polas vías explícitas no apartado de atención personalizada. Máxima extensión dúas carillas A4.
Traballo tutelado	Deberase escoller un tema relacionado ou ben coa relixión ou ben coa sociedade na cultura Exipcia ou na Grega (dos propostos na lista ou a iniciativa propia). Salvo excepcións xustificadas, será un traballo en grupo (máx. 3 persoas). Realizarase a presentación na aula ou en remoto
Seminario	Aclaración de dúbidas sobre a materia, tanto daquelas relacionadas ca teoría, como cas diversas prácticas (seminarios, traballos tutelados).
Presentación	O traballo tutelado sobre relixión ou sociedade será seleccionado dunha lixteira ou ben a proposta do alumnado. Deberá ser realizado, salvo casos xustificados en grupo, máximo 3 persoas. O traballo será entregado na plataforma, na tarefa correspondente, en formato PDF ou en Power Point. O traballo expoñerase na aula ou no campus remoto en aproximadamente 15 minutos e o contido das presentacións será a sorteo.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais das actividades relacionadas coa análise de textos clásicos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (Moovi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula ou seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).
Seminario	A aclaración de dúbidas sobre a materia, tanto dos aspectos teóricos como daqueles relacionadas co seminario, traballos tutorizados serán individuais ou en grupo. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (Moovi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula ou seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).
Traballo tutelado	Nos traballos tutelados (relixión ou sociedade) prestarase axuda personalizada tanto no momento da elección (listado subido á plataforma ou proposta do estudantado) como no seu desenvolvemento a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (Moovi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula ou seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).
Presentación	Previo a presentación, se comentará os aspectos a tratar. Cando se precise, buscarase asesoramento sobre a maneira máis adecuada de levar a cabo a presentación. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (Moovi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula ou seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Obradoiro	Análises e comentarios críticos das fontes que proporcionan o coñecemento da historia antiga: textos, iconografía e material arqueolóxico. Poderá completarse cun análise crítico dalgún documental visionado na aula e/ou subido á plataforma. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	20
Traballo tutelado	Un traballo individual ou en grupo (máximo tres persoas), no que se analice un aspecto da relixión ou a sociedade, a elixir entre Exipto ou Grecia. O tema concreto poderá escollerse dun listado ou propoñelo directamente. Expoñerase na aula (física ou remota) e entregarse en formato electrónico (PDF ou Power Point) en Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	15
Presentación	As presentacións e exposicións relaciónanse co traballo tutelado, relativo a un aspecto significativo da relixión ou sociedade e será exposto na aula (física ou remota). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Esta proba escrita está unida ao Obradoiro. Consistirá na resolución dun texto a modo de comentario, seguindo as pautas empregadas ao longo do curso no obradoiro das sesións prácticas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Esta proba escrita está unida á da Sesión Maxistral. A través dela se valorará o coñecemento teórico adquirido na materia e exposto na aula. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	35
Autoavaliación	Valoración do traballo autónomo do alumnado mediante a realización de cuestionarios sobre os contidos da materia a través de Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da historia xeral ou universal	10

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia é imprescindible acadar a cualificación de 5 entre a proba de resolución de problemas e o exame de preguntas de desenvolvemento. Ademais, os coñecementos de Exipto e de Grecia deben ser equilibrados, é dicir, non se poderá alcanzar esa puntuación se non se demostra un coñecemento básico de cada unha das culturas.

O alumnado que se acolla á modalidade semipresencial poder seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma teledocencia Molde, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Así mesmo as sesións maxistrais serán previamente gravadas. Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles. Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de □avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artículo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* de la Universidade de Vigo) e serán evaluados de los contenidos del plan de estudios mediante una prueba escrita, que supondrá el 70% de la nota final, y un trabajo obligatorio que representará el 30% de este e serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Beltran, F. y Marco F., **Atlas de Historia Antigua**, Pórtico, 1996
- García Moreno, L. (dir.), **Historia del mundo clásico a través de sus textos. I. Grecia**, Alianza Editorial, 1999
- Gómez Espelosín, J., **Historia de Grecia en la Antigüedad**, Akal, 2011
- Hernández de la Fuente, D.; López Melero, R., **Civilización griega**, Alianza Editorial, 2014
- Assmann, J., **Egipto a la luz de una teoría pluralista de la cultura**, Akal, 1995
- Kemp, B.J., **El Antiguo Egipto: Anatomía de una civilización**, Crítica, 1996
- Sanmartín Ascaso, J., **Historia antigua del próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto.**, Akal, 1998
- Complementary Bibliography**
- Bravo, G., **Historia del mundo antiguo: una introducción crítica**, Alianza, 2008
- Domínguez Monedero A.; Pascua, J.I., **Atlas histórico del mundo griego antiguo**, Síntesis, 2006
- Fernández Neto, J. (dir.), **Historia antigua de Grecia y Roma**, Tirant lo Blanch, 2005
- Gómez Espelosín, J., **Historia de Grecia Antigua**, Akal, 2001
- Iriarte Goñi, A., **Historiografía y mundo griego**, Universidad del País Vasco, 2011
- Lara Peinado, F. (dir.), **Diccionario de instituciones de la antigüedad**, Cátedra, 2009
- Vernat, J.-P. (dir.), **El hombre griego**, Alianza Editorial, 1993
- Hornung, E., **Introducción a la Egiptología: estado, métodos, tareas**, Trotta, 2000
- Baines, J., **Egipto: dioses, templos y faraones**, Folio, 1993
- Brewer, D.J., **Historia de la Civilización egipcia**, Crítica, 2007
- Hagen, R.-M., **Egipto: hombres, dioses y faraones**, Taschen, 1999
- James, T.G.H., **El pueblo egipcio: la vida cotidiana en el imperio de los faraones.**, Crítica, 2004
- Parra Ortiz, J.M. (coord.), **El Antiguo Egipto: sociedad, economía, política**, Marcial Pons, 2009
- Schulz, R. Seidel, M., **Egipto. El mundo de los faraones.**, Könnemann, 2007
- Urruela, J.J., **Egipto: política, economía y sociedad**, Universidad de Salamanca, 2006
- David, R., **Religión y magia en el antiguo Egipto**, Crítica, 2004
- VV.AA., **Mitología y Religión del Oriente Antiguo**, Sabadell, 1993
- Wilkinson, R.H., **Todos los dioses del Antiguo Egipto**, Oberon, 2003
- March, J., **Diccionario de mitología clásica**, Crítica, 2002
- Buxton, R. G. A., **Todos los dioses de Grecia**, Oberon, 2004
- Hernández de la Fuente, D., **Mitología clásica**, Alianza Editorial, 2015
- Elvira Barba, M.A., **El río de Osiris: Cien textos imprescindibles de la literatura egipcia**, Reino de Cordel, 2021
- Serrano Delgado, J.M., **Textos para la Historia Antigua de Egipto**, Cátedra, 2021

Recomendaciones

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma docente Moovi, polo que todo o alumnado debe estar dado de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil, incluída a fotografía

IDENTIFYING DATA				
Arte: Linguaxes e técnicas artísticas				
Subject	Arte: Linguaxes e técnicas artísticas			
Code	004G741V01203			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Nodar Fernández, Victoriano			
Lecturers	Nodar Fernández, Victoriano			
E-mail	vnodar@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	A materia que se presenta baixo o título de Linguaxes e técnicas artísticas, non se presenta como unha historia da arte no sentido estrito do concepto, se non que, indo máis alá do contido histórico, reúne unha serie de conceptos básicos que o futuro historiador da arte debe coñecer. O obxectivo fundamental é aproximar ao estudante que se inicia na titulación, á comprensión do fenómeno artístico dende a análise ou lectura formal dos elementos primordiais de expresión que constitúen cada unha das artes. Así obteríanse uns coñecementos que permitirían a reconstrución tan obxectiva como sexa posible de todos aqueles aspectos que contribúan a coñecer e comprender a forma e a función orixinal das obras de arte para, en cursos posteriores, poder ser estudadas en relación coas circunstancias nas que foron realizadas. Desta forma, a materia organízase como un compendio de contidos orientados a promover a reflexión sobre a natureza e función da obra de arte e sobre as peculiaridades das distintas linguaxes artísticas. Unha inevitable delimitación de campos científicos determina que a materia se centre na análise das distintas linguaxes tradicionais, dende a arquitectura ás chamadas artes visuais e decorativas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: arquitectura, escultura, pintura e artes menores, os seus elementos integrantes, finalidade e destino.	
Coñecemento e comprensión dos diferentes materiais, técnicas e procedementos artísticos e dos valores formais e expresivos que as vehiculan.	
Adquisición e dominio da terminoloxía artística específica.	
Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e os datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	
Comprensión das principais creacións, solucións e elementos do mundo clásico.	
Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte	

Contidos

Topic	
1. Teoría e linguaxe da arquitectura	1.1. Elementos formais do espazo arquitectónico 1.2. Función, símbolo e tipoloxías arquitectónicas 1.3. Tratados de arquitectura
2. Artes visuais e decorativas	2.1. A arte da escultura: materiais, procedementos técnicos e plásticos, función e significado 2.2. A arte da pintura: elementos formais e plásticos. As técnicas pictóricas e as súas posibilidades 2.3. Fontes literarias e técnicas
3. As artes decorativas e suntuarias	3.1. Fontes e técnicas das artes decorativas: materiais, elaboración e evolución histórica.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	10	34

Eventos científicos	4	20	24
Saídas de estudo	4	10	14
Traballo tutelado	3	20	23
Obradoiro	4	10	14
Seminario	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	12	14
Observación sistemática	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesións previas orientadas á presentación do desenvolvemento da materia e toma de contacto co alumnado
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos teóricos da materia con apoio de material gráfico e didáctico
Eventos científicos	Saídas programadas para asistir a actividades docentes e divulgativas organizadas por especialistas de institucións museísticas. Reservaranse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía de xeito que computan nas actividades dirixidas.
Saídas de estudo	Práctica de campo para o estudo in situ das planimetrías e tipoloxías arquitectónicas e dos diferentes xéneros artísticos
Traballo tutelado	Realización e exposición por parte do estudante dun traballo individual tutelado, relacionado cos contidos da materia, iniciándose no manexo das fontes bibliográficas, documentais e literarias
Obradoiro	Actividades prácticas orientadas á planificación dos traballos tutelados e á súa exposición así como outros aspectos complementarios da materia.
Seminario	Atención tutorizada en grupo para a atención e resolución de aspectos derivados da aprendizaxe

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Obradoiro	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Os traballos tutelados serán avaliados en función do interese, bibliografía e metodoloxía empregada, así como dos recursos empregados na súa presentación. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Aprendizaxe e lectura crítica e integral da obra de arte, tendo en conta a complexidade das súas diferentes interpretacións e significados. Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte. Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e datos artísticos básicos.	20	
Obradoiro	As prácticas realizadas nos obradoiros serán avaliadas mediante a entrega dos exercicios realizados nas diferentes sesións de traballo. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos fundamentos da arte e das técnicas artísticas. Comprensión das diferentes técnicas artísticas utilizadas nas obras de arte.	10	

Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta curta. Para superar esta proba é necesario obter un mínimo de 5 puntos (sobre os 10 do total). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico. Coñecemento e comprensión dos diferentes materiais, técnicas e procedementos artísticos e dos valores formais e expresivos. Adquisición e dominio da terminoloxía artística específica.	40
Observación sistemática	Valoración do traballo autónomo do alumnado a través de comenatrios de obras de arte desde o punto de vista técnico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e os datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta longa de carácter transversal na que terá que relacionar diferentes contidos e ideas do temario. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total). Con isto o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecer as técnicas artísticas como resultado dun complexo proceso.	20

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollen á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Se especificarán as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe de nota. O seguimento individualizado da participación dos alumnos a través das TIC será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoa como propias" (dle-rae).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo*). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BONET CORREA, Antonio, **Historia de las artes aplicadas e industriales en España**, 2ª, Catedra, 2006

BOZAL, Valeriano, **El lenguaje artístico**, 1ª, Península, 1970

CALABRESE, Omar, **El lenguaje del arte**, Reimp., Paidós, 2003

CARMONA MUELA, Juan, **Iconografía de los santos**, Reimp., Akal, 2008

FATÁS, Guillermo, BORRÁS, Gonzalo M., **Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática**, 4ª, Alianza, 2012

Complementary Bibliography

CALABRESE, Omar, **Cómo se lee una obra de arte**, Cátedra, 1999

CARMONA MUELA, Juan, **Iconografía cristiana**, 4ª reimp., Akal, 2016

DOERNER, Max, **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, 6ª, Reverté, 2011

MALTESE, Corrado, **Las técnicas artísticas**, Reimp., Cátedra, 2006

MONREAL Y TEJADA, Luís, **Iconografía del cristianismo**, 2ª reimp., Acantilado, 2014

WITTKOWER, Wittkower, **La escultura: procesos y principios**, Reimp., Alianza, 2006

Recomendacións

Other comments

Recoméndaselle ao alumno a familiarización cun léxico de termos e voces de arte e arquitectura para a comprensión das diferentes disciplinas de Historia da Arte.

Ao longo do curso entregarase unha documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Fontes de información en humanidades				
Subject	Historia: Fontes de información en humanidades			
Code	004G741V01204			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Lecturers	Vaquero Díaz, María Beatriz			
E-mail	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	A materia Fontes de Información en Humanidades permite ao alumnado identificar e coñecer a natureza, función e tipoloxía das principais fontes de información no ámbito das humanidades. Permite tamén coñecer e utilizar os principais instrumentos e recursos de recompilación de información existentes, co fin de elaborar repertorios de fontes de información en Historia, Historia da Arte e Xeografía. Por último, capacita aos estudantes para utilizar con destreza distintos estilos de citas e referencias bibliográficas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento dos recursos de recompilación e busca de información xerais.	
Dominio dos instrumentos de recompilación de información en humanidades.	
Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.	
Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información.	

Contidos

Topic	
1.- Fontes de Información xeral	1.1.- Conceptos e vocabulario básico sobre fontes de información. 1.2.- Fontes de información xeral (formatos e soportes). 1.3.- Transferencia e normalización da información. 1.4.- Fontes de información especializada.
2.- Recuperación de información en humanidades.	2.1.- Necesidades de información e tipoloxía das fontes primarias e secundarias en Historia, Historia da Arte e Xeografía. 2.2.- Recursos para identificar e localizar información en humanidades.
3.- Sistemas de citas e referencias bibliográficas.	3.1.- Normas e estilos de citas e referencias bibliográficas. 3.2.- Xestores bibliográficos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	12	12	24
Eventos científicos	2	0	2
Resolución de problemas	10	10	20
Traballo tutelado	15	20	35
Resolución de problemas de forma autónoma	6	15	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	15	17
Cartafol/dossier	0	10	10
Traballo	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesións de aula encamiñadas a tomar contacto co alumnado, presentar a materia e coñecer as súas competencias, motivacións e intereses.
Lección maxistral	Exposicións introdutorias nas que se familiarizará o alumnado coas principais fontes de información, a súa valoración crítica, os recursos de recompilación existentes e a utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Resolución de problemas	Sesións na aula de informática nas que se traballará a procura, selección, recuperación e estilos de citas bibliográficas das fontes de información necesarias para o traballo de curso.
Traballo tutelado	Actividades en grupo nas que se tutelará a realización dun proxecto consistente na procura, selección e valoración das fontes de información necesarias para o estudo dun mosteiro galego.
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado consistente na realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos da materia a través de Moovi.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Orientación e guía realizada durante a procura de fontes de información a través de recursos electrónicos e a elaboración da memoria, bibliografía e exposición dos traballos tutelados. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto (enlace en Moovi).
Resolución de problemas	Orientación e guía realizada durante os exercicios de procura, selección, recuperación e estilos de citas de fontes bibliográficas. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto (enlace en Moovi).
Tests	Description
Cartafol/dossier	Orientación e guía para a elaboración dun informe pormenorizado sobre o proceso de procura e selección das fontes de información integradas no traballo de curso, así como sobre a valoración das fontes seleccionadas que incluírá bibliografía final e citas ao rodapé. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Valoración do traballo autónomo do alumnado mediante a realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos da materia a través de Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Dominio dos instrumentos de recompilación de información en Humanidades. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.	10	
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado examínase dos seus coñecementos sobre os contidos teóricos da materia. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos recursos de recompilación e búsqueda de información xerais. Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas. Comunicación oral e escrita en idioma propio.	40	

Cartafol/dossier	O alumnado elaborará en grupo e entregará a través de Moovi un informe coa valoración das fontes de información integradas no traballo de curso que incluíra bibliografía final e citas ao rodapé. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas. Comunicación oral e escrita en idioma propio.	20
Traballo	O alumnado elaborará en grupo e entregará a través de Moovi un informe sobre a procura e selección das fontes de información integradas no traballo de curso. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Dominio dos instrumentos de recompilación de información en Humanidades. Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.	20
Presentación	Presentación dos resultados obtidos no traballo de curso, na que participarán todos os integrantes do grupo, que serán cualificados de forma individual. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas. Comunicación oral e escrita en idioma propio.	10

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVvi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual en Moovi (UVigo), que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de Moovi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en Moovi as metodoloxías docentes e as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo*) e serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita (45% da nota final), un traballo obrigatorio que recollerá, valorará e citará as fontes de información necesarias para o estudo dun mosteiro galego (50% da nota final: 25% cartafol/dossier - 25% informe procura) e será presentado oralmente (5% da nota final).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- ALÍ MIRANDA, F., **Fuentes de información para historiadores: obras de referencia y bibliográficas**, Trea, 1998
- BROCOS, J. M.; ORTIZ, C., **Métodos de búsqueda en fuentes de información en ciencias sociales y humanidades**, Universitat de Barcelona, 2006
- ROMANOS DE TIRATELI, S., **Guía de fuentes de información especializadas: humanidades y ciencias sociales**, GREBYD, 2000
- AGUILERA ARILLA, Mª J. et al., **Fuentes, tratamiento y representación de la información geográfica**, UNED, 2003

Complementary Bibliography

- CARRIZO SAINERO, G., **La información en ciencias sociales**, Trea, 2000
- Fuentes y documentos para la historia del arte**, Gustavo Gili, 1982-1983
- CARRIZO SAINERO, G. et al., **Manual de fuentes de información**, Confederación Española de Gremios y Asociaciones d, 2000
- CORDÓN GARCÍA, J. A. et al., **Manual de búsqueda documental y práctica bibliográfica**, Pirámide, 1999
- LÓPEZ YEPES, J. (coord.), **Manual de ciencias de la documentación**, Pirámide, 2006
- LÓPEZ CARREÑO, R., **Fuentes de información : guía básica y nueva clasificación.**, UOC, 2017

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través da plataforma Moodle documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades do curso. Por esta razón os estudantes deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Xeografía: Fundamentos de xeografía física				
Subject	Xeografía: Fundamentos de xeografía física			
Code	004G741V01205			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	de Uña Álvarez, Elena Pilar Álvarez Vázquez, Miguel Ángel			
Lecturers	Álvarez Vázquez, Miguel Ángel			
E-mail	edeuna@uvigo.gal mianalva@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Materia de formación básica. Trata dos fundamentos teóricos e metodolóxicos cara o coñecemento global dos sistemas naturais, e as súas aplicación no contexto da sociedade. Integra o estudo das propiedades dos principais componentes (relevo, augas, clima, biota), as súas interaccións e configuración nas unidades biofísicas da superficie da terra. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results

Coñecemento dos conceptos fundamentais da Xeografía Física, a Xeografía Humana e a Análise Xeográfica, integrados no proceso do desenvolvemento do campo disciplinar da Xeografía

Toma de conciencia sobre as aportacións da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais.

Habilidade para a realización de traballo, utilizando técnicas de carácter cualitativo e cuantitativo, e posta en valor para a diversidade e benestar social.

Contidos

Topic

1. Bases teórico-metodolóxicas	1.1 Campo científico da Xeografía Física 1.2 Elementos e escalas
2. Sistemas naturais	2.1 Componentes maiores 2.2 Interaccións dinámicas 2.3 Patrimonio natural
3. Fenómenos de cambio	3.1 Riscos naturais 3.2 Intervención humana

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	1	3
Lección maxistral	18	20	38
Eventos científicos	3	4	7
Saídas de estudo	12	10	22
Foros de discusión	0	10	10
Prácticas con apoio das TIC	8	8	16
Exame de preguntas obxectivas	2	11	13
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	11	13
Observación sistemática	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Toma de contacto docente/alumnado que inclúe presentación da materia, información do nivel de coñecementos do grupo, e introducción aos conceptos fundamentais.
Lección maxistral	Explicación dos contidos e desenvolvemento de acción formativas de razoamento, análise e síntese polo docente no ámbito da teoría da materia.
Eventos científicos	Conferencias, faladoiros, debates e xornadas que permiten afondar nos aspectos teórico-prácticos da materia.
Saídas de estudo	Aplicación dos coñecementos a situación concretas, fora do espazo académico, para adquisición de habilidades e destrezas básicas.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nun contorno virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación práctica dos coñecementos e de adquisición de habilidades procedementais en relación coa materia, apoiadas no uso das TIC. Adicaranse a orientar ao alumnado na realización do seu traballo autónomo ou en grupo (elaboración e presentación do informe/memoria). Estas actividades estarán encamiñadas á explicación e resolución de exercicios prácticos na aula do curso e na aula de informática.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Actividades introductorias	A atención personalizada consistirá na orientación do nivel de aprendizaxe requirido, a introducción os materiais, a resolución de dúbidas e a explicación da dinámica do desenvolvemento da materia. Modo presencial: seguimento na aula do curso. Modo non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto e plataforma de teledocencia MooVi.
Saídas de estudo	A atención personalizada consistirá no acompañamento e motivación activa na actividade, o desenrolo da capacidade de atención/observación participativa e o apoio para o uso de técnicas ou instrumentos específicos. Modo presencial: seguimento fora da aula. Modo non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto e plataforma de teledocencia MooVi.
Prácticas con apoio das TIC	A atención personalizada consistirá na orientación e resolución de dúbidas ou problemas dos exercicios e casos prácticos, dirixida cara a elaboración do informe de prácticas. Modo presencial: seguimento na aula do curso e na aula de informática da facultade. Modo non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto e plataforma de teledocencia MooVi.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	O alumnado realizará un cuestionario razoado, de análise e interpretación dos aspectos relacionados coa temática teórica da Xeografía Física. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos fundamentais da Xeografía Física, a Xeografía Humana e a Análise Xeográfica, integrados no proceso do desenvolvemento do campo disciplinar da Xeografía; Toma de conciencia sobre as aportacións da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais.	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado realizará un cuestionario razoado, de análise e interpretación dos aspectos relacionados coa temática teórica da Xeografía Física. As cuestións plantexadas requiren una resposta estruturada e reflexiva. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos fundamentais da Xeografía Física, a Xeografía Humana e a Análise Xeográfica, integrados no proceso do desenvolvemento do campo disciplinar da Xeografía; Toma de conciencia sobre as aportacións da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais.	40	
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado, valorando aprendizaxes e accións (orde, precisión, destreza, eficacia, participación activa) a través do traballo autónomo en todos os escenarios docentes. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Toma de conciencia sobre as aportacións da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais.	10	

Other comments on the Evaluation

Establécense dous sistemas de avaliación: continua (probos e actividades desenvolvidas ao longo do cuatrimestre) e global (datos oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico), entre os que o alumnado poderá elixir. Para superar a avaliación continua o alumnado deberá acadar una calificación mínima do 50% en cada un dos ítems de avaliación. En caso de non acadar a calificación mínima nalgún dos ítems de avaliación, a máxima nota posible será a máis alta dentro do suspenso (Artigo 32.2 do Regulamento sobre a Avaliación da Universidade de Vigo, do 2023).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma deteledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoa como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase apartir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo, do 2023). O estudantado que opte pola modalidade de avaliación global será avaliado do programa da materia mediante una proba teórica (60%) e un traballo obrigatorio a consensuar co profesorado (40%).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Aguilera, M.J. et al, **Geografía General I. Geografía Física**, 2, UNED, 2020
- Ayala, F. & Olcina, J., **Riesgos naturales**, 1, Ariel Geografía, 2002
- Clifford, N.J. (Coord.), **Key Concepts in Geography**, 2, Sage, 2009
- Gregory, K., **The Earth's Land Surface**, 1, Sage, 2010
- López Bermúdez, F. et al, **Geografía Física**, 1, Cátedra, 1992
- Piqueras, J., **Introducción a la Geografía**, 1, Universitat de València, 2013
- Tarbuk, E. & Lutgens, F., **Ciencias de la Tierra**, 10, Prentice Hall, 2015
- Varios autores, **Guía para la elaboración de estudios del medio físico**, 4, FC del Valle Salazar, 2014
- UNEP, **Environmental Programme Publications & Data**, <https://www.unep.org/publications-data>, Acceso 2022
- EUNIS, **European Nature Information System**, <https://eunis.eea.europa.eu/>, Acceso 2022
- World Meteorological Organization, **Weather-Climate-Water**, <https://public.wmo.int/en/our-mandate/climate>, Acceso 2022
- IPCC, **The Intergovernmental Panel on Climate Change**, <https://www.ipcc.ch/>, Acceso 2022
- Forest Watch, **Forest Monitoring Designed for Action**, <https://www.globalforestwatch.org/?lang=en>, Acceso 2022
- UNESCO, **Lista del Patrimonio Mundial**, <https://whc.unesco.org/es/list/>, Acceso 2022
- GGN, **Global Geoparks Network**, <http://www.globalgeopark.org/>, Acceso 2022

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Xeografía: Fundamentos de xeografía humana/O02G251V01201

Other comments

Ao longo do curso entregarase unha documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma MooVi, polo que todo o alumnado debe estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IA: inglés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IA: inglés			
Code	004G741V01206			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en inglés procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Destinations.	1. Destinations. 1.1. Vocabulary: Weather, climate, features and attractions, statistics for economic development. 1.2. Professional skills: offering advice. 1.3. Grammar: Articles.
2. Things to do.	2. Things to do. 2.1. Vocabulary: Describing attractions, geographical features, activities, works of art, calculating entrance fees and prices. 2.2. Professional skills: Speaking to a group. 2.3. Grammar: Conditional structures with if.
3. Accommodation.	3. Accommodation. 3.1. Vocabulary: Types of accommodation, facilities and services. 3.2. Professional skills: Dealing with complaints. 3.3. Grammar: Modal verbs.

4. Running a hotel.

4. Running a hotel.

4.1. Vocabulary: -ed/-ing adjectives, hotel statistics.

4.2. Professional skills: Making presentations.

4.3. Grammar: Have/get something done.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Lección maxistral	5	2	7
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Actividades introdutorias	1.75	1	2.75
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Seminario	1	4	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización nos contenidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Lección maxistral	Exposición dos contenidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo nas diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Actividades introdutorias	Preparación para a asignatura tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización dos proxectos da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de realización dos mesmos.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida de forma individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa resolución de problemas e ou exercicios da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Actividades introdutorias	Actividade académica desenvolvida na clase, que ten como finalidade presentar a materia e realizar unhas actividades introdutorias, atendendo ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización das prácticas de laboratorio, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	20	

Lección maxistral	Análisis da adquisición de contidos globais presentados nestas sesións	10
Resolución de problemas	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso	10
Actividades introdutorias	Evaluación de competencias comunicativas	5
Prácticas de laboratorio	Realización de exercicios e actividades contextualizadas. Léxico específico	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orales	15

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continua a global é de un mes dende o comenzo do período da docencia.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

- 1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).
- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Rowe, Anne, Fiona & Borein, John D. Smith, **Travel and tourism : standard level**, Cambridge University Press, 2002

De Prada Creo, Elena, **Travel, Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&T, 2012

Jones, Leo, **Welcome! : English for the travel and tourism industry**, Cambridge University Press, 1998

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited, 2013

Harding, Keith & Paul Henderson, **High season : English for the hotel and tourist industry**, Oxford University Press, 1995

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited, 2013

O'Hara, Francis, **Be my Guest**, Cambridge University Press, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIA: Inglés/O04G240V01403

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IB: francés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IB: francés			
Code	004G741V01207			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	A materia ten como obxectivo introducir ao alumno a lingua francesa no contexto turístico (nivel A1).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en francés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Dar e presentar información sobre si mesmo e presentar un profesional do turismo.	As nacionalidades. Os sectores do turismo. Gramática: o presente do indicativo (1).
2. Falar das cualidades e dos seus gustos. Entender informacións.	As cualidades profesionais. Gramática: xénero e número dos adxectivos cualificativos.
3. Descubrir as profesións do turismo e establecer un cuestionario.	As profesións do turismo. Gramática: o presente do indicativo (2); a interrogación directa.
4. Entender e redactar un mail de petición de prácticas.	A comunicación escrita profesional (1). Gramática: os verbos modais (pouvoir, vouloir, devoir).
5. Identificar os soportes informáticos e contestar a peticións de informacións.	A documentación turística. As preguntas frecuentes. Gramática: os adxectivos demostrativos e posesivos.
6. Entender un desplegable turístico. Propoñer actividades personalizadas.	As actividades turísticas. Gramática: os artigos contractos e partitivos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas	11	12	23
Prácticas de laboratorio	4	0	4
Resolución de problemas de forma autónoma	2	27	29
Lección maxistral	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3
Práctica de laboratorio	0	4	4
Traballo	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da asignatura para asesoramento/desenrolo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Abrirase pequenos debates ao finalizar cada bloque de contidos
Seminario	Consistirá en sesións colectivas sobre dúbidas.
Prácticas de laboratorio	Ofreceráse avaliación retroactiva ao finalizar cada práctica.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	20	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orales e escritas	40	
Traballo	Os alumnos deberán realizar un glosario bilingüe correspondente a cada un dos temas da materia.	20	

Other comments on the Evaluation

Na primeira convocatoria os alumnos deberán asistir a clase para beneficiarse da avaliación continua (con máis de 3 faltas sen xustificar perderase o dereito a avaliación continua) que consistirá na recollida de tarefas e actividades de clase ou casa (40%), 1 control ao finalizar o cuatrimestre (40%, mínimo 5) e a entrega dun glosario bilingüe (20%) o último día da avaliación. Para a avaliación continua, será necesario comprar o método de lingua que se utiliza en clase (Le Français en contexte: tourisme. Edición: Maison des langues, 2014) e traelo a diario. Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso terán que presentarse ao exame final escrito (80%, mínimo un 5) e facer a entrega do glosario (20%). Tamén poderán presentarse ao examen final aqueles alumnos que desexen subir nota. Na segunda convocatoria os alumnos deberán presentar o glosario (20%) que corresponda a cada unha das unidades do temario e realizar un exame final da materia (80%, mínimo un 5). As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aragón, M., Eurrutia, M. y otros, **Diccionario de términos de turismo: francés-español, español-francés.**,

Laygues, A., Coll, A., **Le français en contexte.Tourisme,**

Complementary Bibliography

Duvillier, M., **Les mots-clés du tourisme et hôtellerie en espagnol,**

Corbeau, S., Dubois, Ch., Penformis, J-L., **Tourisme. com,**

Calmy, A. M., **Le français du tourisme,**

Lamoureux, J, **Les combinés du téléphone : pratique de la communication téléphonique,**

Lexitour, **Les 1700 mots des métiers du tourisme,**

Pierre, C. y Le Poullouin, M.L, **Lexi tourisme espagnol-français,**

Renner, H & U y Calmy, A.M., **Recap Tourisme. : Le français du tourisme et de l'hôtellerie,**

Recomendacións

Other comments

Se ben non é necesario ter coñecementos previos de francés, conven asistir con regularidade a clase e realizar un traballo contínuo para superar os contidos da materia, comprar con antelación o Método de lingua francesa (Le français en contexte: Tourisme, ed. Maison des Langues, 2014) e levalo a clase diariamente.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IC: alemán				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IC: alemán			
Code	004G741V01208			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Alemán			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Seidel , Isabell			
Lecturers	Seidel , Isabell			
E-mail	seidel@uvigo.es			
Web				
General description	Introducción á lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
Introdución: Como soa o alemán	· Comprensión e pronuncia de vogais e consonantes · Deletrear · Ler · Buscar nun dicionario · Resolución de dúbidas de pronuncia · O discurso de clase
Unidade 1 · Guten Tag!	· Saudar e despedirse, presentarse e presentar a outros, interesarse por alguén, falar de si mesmo e doutros, números até 20, número de teléfono e correo electrónico, falar de idiomas e países · Práctica de situacións estándar en clase como sinalar a non comprensión, pedir que se fale lento, que se repita, que se aclare, que se traduza, que se precise etc. · Comentar diferenzas culturais entre as culturas de fala española e de fala alemá. · Os pronomes interrogativos, a oración simple, os verbos, pronomes persoais I
Unidade 2 · Freunde, Kollegen und ich	· Falar de intereses persoais, quedar con alguén, os días da semana, falar do traballo, profesións e horarios, números a partir de 20, encher un formulario (datos persoais) · Os verbos irregulares, os pronomes persoais II, as oracións interrogativas totais, o artigo determinado, sustantivos: singular e plural, os verbos *haben e *sein
Unidade 3 · In Hamburg	· Utilizando Hamburgo como exemplo: prazas e edificios, preguntas sobre lugares e respostas, medios de transporte, preguntar por actividades culturais, preguntar polo camiño e describilo, meses e estacións do ano, falar de afeccións · O artigo indeterminado, o artigo negativo *kein, o imperativo con *Sie, os adxectivos con *sein, vogais curtos e longos

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	11.25	16	27.25
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Lección maxistral	1	3.5	4.5
Práctica de laboratorio	2	6	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas de laboratorio. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula de laboratorio).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orais e escritas.	40	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen a redacción de breves textos e a preparación de presentacións orais sobre aspecto do sector, especialmente de "Landeskunde".	20	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	

Other comments on the Evaluation

É condición obrigatoria para ser avaliado/a de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado canto antes.

A práctica de laboratorio (40%) consiste nunha **participación activa** en todas as actividades que se desenvolven en clase - e a súa adecuada preparación en casa - con atención especial á produción oral.

A resolución de problemas/exercicios (20%) consiste tanto na redacción de breves textos como presentacións orais adaptados ao nivel de aprendizaxe do alumnado sobre aspectos relacionados co sector turístico, especialmente de "Landeskunde".

O exame de preguntas obxectivas (40%) consiste en avaliar as competencias adquiridas en clase incluída a comprensión oral mediante un exame escrito. Este control final realízase na última sesión do cuadrimestre e é necesario obter como mínimo un 5 para facer a media coas outras partes e aprobar a avaliación continua.

No caso de optar pola avaliación global é necesario comunicalo ao profesorado entre o 11 de setembro e o 11 de outubro. O

100% da nota é a obtida no exame final.

O mesmo sistema aplícase na segunda convocatoria (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.1, 978-3-12-607154-3 o media bundle 978-3-12-607186-4, Klett, 2019

<https://dict.leo.org/spanisch-deutsch/>, Diccionario con pronunciación y tablas de flexión,

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

<http://idiomas.astalaweb.com/alem%C3%A1n/e/Diccionarios-a.asp>,

<http://www.aulafacil.net/CursoAleman/CursoAleman.htm>,

<http://www.deutschonline.de/Grammatik/inhalt.htm>,

<http://www.daf-portal.de/uebungen/index.php?viewCat=1%20>,

Deutsch ganz klar (CD-ROM),

-Deutsch im Hotel,

Zimmer frei neu:- Lehrbuch, Arbeitsbuch, Lehrerhandreichungen, 2CDs zum Lehrbuch, 1CD zum Arbeitsbuch, Langenscheidt,

Hallo aus Berlin (Video),

Schritte international 1, 2010,

Schritte international 2, 2010,

Menschen A1.1, A1.2, 2012,

www.turgalicia.es,

Menschen A2.1, A2.2, 2012,

Ja, gerne, 2014,

Herzlich willkommen, 2012,

Panorama, 2015,

studio 21, A1, 2013,

Linie 1 A1, 2016, Libro del alumno y ejercicios + audio + vídeos clips,

---

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIC: Alemán/O04G240V01407

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo ID: portugués				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo ID: portugués			
Code	004G741V01209			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web	http://http://estudioslusofonos.blogspot.com.es/			
General description	Nesta materia preténdese que o alumnado adquira coñecementos básicos da lingua e das culturas de expresión portuguesa de cara ao nivel A1/A2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en portugués procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en portugués, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en portugués, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.)	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
Contidos gramaticais	Fonética; Ortografía; Verbo (presente de indicativo); Artigo; Pronomes persoais; Preposicións e contraccións.
Contidos léxico-semánticos	- Identificación persoal: Presentación (nome, enderezo, teléfono, enderezo electrónico, data e lugar de nacemento, idade, sexo, estado civil, orixe e nacionalidade, profesión). - Os números. - As cores. - Actividades da vida diaria. - Partes do día. Días da semana. Meses. Horas. - Tempo libre e lecer: Xogos, deportes. - Viaxes e transportes: Medios de transporte. - Relacións humanas e sociais: Invitacións e encontros; - Saúde e coidados físicos: Estado físico (dor, malestar) e necesidades corporais (sono, fame, cansazo, frío, ir ao baño...). - Compras e actividades comerciais: Establecementos comerciais. - Alimentación: Comidas do día. Alimentos básicos. - Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Estacións do ano. Fenómenos atmosféricos (calor, frío, choiva, sol...). - Comer fóra: encomendar; bebidas e comidas; pedir a conta; eloxiar o servizo, reclamar.
Contidos pragmáticos	Tratamento; Falsos amigos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	16	22	38
Foros de discusión	1	3	4
Traballo tutelado	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Sesións teóricas
Foros de discusión	Práctica oral
Traballo tutelado	Sesións prácticas - traballo en grupo

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Sempre que o precise, o alumnado será atendido de forma individual tanto nas sesións de clase como no horario de tutoría.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Proba teórica escrita	30	
Foros de discusión	Proba práctica oral	30	
Traballo tutelado	Realización/presentación de traballos varios	40	

Other comments on the Evaluation

As/os estudantes deberán escoller no inicio do curso entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua ou un sistema de avaliación única.

AVALIACIÓN CONTINUA

Recoméndase optar por esta modalidade de avaliación. A/o estudante será avaliado tendo en consideración:

- A asistencia e participación non poderá ser inferior ao 80%. Se se dá unha asistencia e participación inferior, a/o estudante deberá optar pola avaliación única.
- Traballo escrito obrigatorio (individual). Valoración: ata 20%
- Traballo oral obrigatorio (individual ou en parella). Valoración: ata 20%
- Proba escrita teórico-práctica:

1. Expresión escrita e coñecementos gramaticais: ata 15%

2. Comprensión escrita: ata 15%

3. Comprensión oral: ata 15%

- Proba de expresión oral

4. Expresión oral: ata 15% (esta proba será gravada)

AVALIACIÓN ÚNICA

Avaliación única de carácter presencial. Quen opte de forma directa pola avaliación única será examinado ao final do primeiro período, na primeira edición das actas:

- Proba escrita teórico-práctica:

1. Expresión escrita e coñecementos gramaticais: 25%
2. Comprensión escrita: 25%
3. Comprensión oral: 25%

- Proba de expresión oral

4. Expresión oral: 25% (esta proba será gravada).

É preciso superar ambas as probas [escrita e oral] para superar a materia. A copia ou o plaxio nos respectivos exames será penalizado cun suspenso (nota numérica: 0) nas mesmas.

A convocatoria das probas de expresión oral deberá acordarse co profesorado coa antelación necesaria (mínimo 2 días antes da data oficial da proba escrita), sendo responsabilidade do alumnado contactar co profesorado. A non presentación á proba de expresión oral suporá a obtención dunha calificación de 0 (cero) puntos na mesma.

Os mesmos criterios de avaliación aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ana Tavares, **Português XXI. Nível A1**, 2011,

Robert Kuzka, José Pascoal, **Passaporte para Português. Livro do Aluno. Níveis A1/A2**, 2014, Lidel, 2014

Sara Gonçalves dos Santos, **Falar pelos cotovelos**, 2015, Lidel, 2015

Luísa Coelho, Carla Oliveira, **Português em Foco I**, 2015, Lidel, 2015

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IID: Português/O04G240V01408

Other comments

Un bo dominio da lingua galega facilita a adquisición rápida dun nivel A1/A2 de lingua portuguesa.

IDENTIFYING DATA				
Arte: Arte clásica				
Subject	Arte: Arte clásica			
Code	004G741V01210			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Domínguez López, Ángel			
Lecturers	Domínguez López, Ángel			
E-mail	adominguez@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	O principal obxecto de estudo da Historia da arte son as propias obras de arte, e o seu obxectivo fundamental consiste en chegar a explicar ditas obras e a súa evolución a partires das premisas históricas. O primeiro eslavón dentro desta cadea correspóndelle á arte clásica que se acepta como a pauta estética de base de toda a produción arquitectónica e figurativa do occidente europeo. Ademais de ser a linguaxe clasicista a que ofrezca o camiño formal de máis ampla repercusión a través de toda a historia, expresando diversos contidos. Partindo desta base o terreo que abarca a materia divídese en dous grandes temas: O primeiro, orientado ao estudo da tradición artística grega, partindo da arte arcaica, pasando polo momento clásico coa análise das obras que marcan o cénit da arte grega e consagran o canon, ata a magnificencia e barroquización do período helenístico, que expandirá as súas realizacións pola conca mediterránea e levaraaas ata os confíns de oriente. O segundo, dende a Roma primitiva ata a Antigüidade tardía, coa análise das obras clave de Etruria, da Roma republicana e da Roma imperial, abordadas como unha interpretación da estética e do ideal artístico en cada época.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: arquitectura, escultura, pintura e artes menores, os seus elementos integrantes, finalidade e destino.	
Aprendizaxe e lectura crítica e integral da obra de arte, tendo en conta a complexidade das súas diferentes interpretacións e significados..	
Coñecemento dos fundamentos artísticos da cultura clásica de base humanística.	
Comprensión das principais creacións, solucións e elementos do mundo clásico.	
Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte.	
Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	

Contidos

Topic	
1.Introdución	1.1. Conceptos fundamentais da arte e linguaxe clásica.
2. A arte grega	2.1. As orixes da arte grega: os comezos da arte monumental grega. O século de Pericles na arquitectura. Os mestres da escultura arcaica. 2.2. O momento clásico: evolución artística ao longo do século V. 2.3. Do clasicismo ao helenismo: a arte helenística.
3. A arte romana	3.1. A Arte romana: dende os comezos á arte da antigüidade tardía. 3.2. A arquitectura: edificios romanos característicos. 3.3. A escultura: relevos históricos, retratística, escultura funeraria. 3.4. Pintura mural, estuco e mosaico.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2

Lección maxistral	23	30	53
Obradoiro	10	10	20
Traballo tutelado	3	26	29
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	3	5	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	7.5	9
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	7.5	9
Traballo	4	9	13
Observación sistemática	0	5	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades previas orientadas á presentación e coñecemento do desenvolvemento da materia.
Lección maxistral	Presentación na aula, mediante a exposición maxistral, dos principais contidos teóricos e conceptos fundamentais da materia.
Obradoiro	Traballos na aula co obxectivo de profundar nos temas abordados nas sesións maxistras.
Traballo tutelado	Execución dun traballo en grupo derivado dunha selección dos fondos e coleccións museísticas ou sobre outros aspectos relacionados co contido da materia, para a súa exposición final.
Eventos científicos	Asistencia a eventos docentes e/ou divulgativos programados.
Seminario	Seguimento e orientación na execución dos traballos a realizar polos alumnos/as.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	A atención personalizada consistirá na exposición e tratamento da bibliografía principal que se empregará para o estudo de cada un dos dous grandes bloques temáticos (Grecia e Roma), encamiñado especialmente a que cada alumno poida clarificar cal é o material que debe tratar de cara o traballo de investigación que debe de realizar. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Obradoiro	A atención personalizada incidirá na metodoloxía a seguir para os comentarios de texto e a análise das diferentes obras de arte (exemplificación en casos prácticos de arquitectura, escultura e pintura) TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	O alumno elaborará e entregará a través de Moodle os traballos requeridos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Facer unha lectura crítica e integral da obra de arte.	30	
Exame de preguntas de desenvolvemento	O bloque temático sobre a Historia da Arte Grega será avaliado mediante unha proba escrita de resposta longa. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento e comprensión dos principais fundamentos e creacións artísticas do mundo clásico	30	
Exame de preguntas de desenvolvemento	O bloque temático sobre a Historia da Arte Romana será avaliado mediante unha proba escrita de resposta longa. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento e comprensión dos principais fundamentos e creacións artísticas do mundo clásico	30	
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase a participación do alumnado. Valorarase tamén o seu traballo autónomo mediante probas de autoavaliación a través de Moodle. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información. Aplicar os coñecementos e demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas.	10	

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma

de teledoncencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirán acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Se especificarán as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota. O seguemento individualizado da participación do alumno a través da TIC será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade, asistindo ás titorías, que serán fixadas nun horario compatible coa súa actividade, para resolver as dúbidas xurdidas no transcurso da avaliación continúa. Asimesmo deberá acudir ás probas que o docente considere imprescindibles.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de □avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que elixan acollerse á modalidade presencial serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, **El arte de la antigüedad clásica: Etruria y Roma**, 1ª, Akal, 2000

BLANCO FREIJEIRO, Antonio, **Arte griego**, 3ª ed. renov., CSIC, 2011

BOARDMAN, John, **El arte griego**, 4ª, Destino, 2002

GARCIA Y BELLIDO, Antonio, **Arte romano**, 5ª, CSIC, 2005

ROBERTSON, Martín, **El arte griego: introducción a su historia**, 5ª, Alianza, 2006

Complementary Bibliography

ANDREAE, Bernard, **Arte romano**, 1ª, Gustavo Gili, 1974

HENIG, Martín, **El arte romano**, 1ª, Destino, 1985

HENIG, Martín, **El arte romano: una revisión de las artes visuales del mundo romano**, 1ª, Destino, 1985

POLLIT/POLLITT, Jerome Jordan, **Arte y experiencia en la Grecia clásica**, 1ª, Xarait, 1984

RICHTER, Gisela Marie Augusta, **El arte griego: una revisión de las artes visuales de la antigua Grecia**, 4ª, Destino, 1988

WHEELER, Mortimer, **El Arte y la arquitectura de Roma**, Reimp., Destino, 1995

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia da arte medieval/O02G251V01404

Subjects that it is recommended to have taken before

Arte: Linguaxes e técnicas artísticas/O02G251V01103

Other comments

Os alumnos que non cursaron Hª da Arte no bachillerato deben completar a súa formación previa coa lectura dun manual dese nivel.

Ao longo do curso entregarase una documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moovi, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Metodoloxía da historia				
Subject	Historia: Metodoloxía da historia			
Code	004G741V01211			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Presedo Garazo, Antonio			
Lecturers	Presedo Garazo, Antonio			
E-mail	antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Introducción ao estudo dos problemas metodolóxicos, fontes e técnicas de investigación ligadas a produción e coñecemento histórico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado

Coñecemento e utilización dos conceptos técnicos e o vocabulario básico para entender os procesos históricos

Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos

Contidos

Topic

1. A produción do coñecemento histórico: teoría e método	1.1. Epistemoloxía e metodoloxía da historia. 1.2. Heurística e hermenéutica: tipoloxía e crítica de fontes. 1.3. Relación teoría/método e método/fontes. 1.4. Historia e tempo: cronoloxía e periodización.
2. A metodoloxía histórica	2.1. As metodoloxías e técnicas cualitativas. 2.2. As metodoloxías e técnicas cuantitativas. 2.3. As metodoloxías de traballo compartidas con outras Ciencias Sociais e apertura interdisciplinaria.
3. O proceso de investigación histórica	3.1. O oficio ou práctica do historiador e a investigación histórica. 3.2. Deseño e pasos na elaboración dun traballo de investigación histórica.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	30	54
Obradoiro	5	8	13
Traballo tutelado	8	26	34
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	3	12	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Traballo	2	8	10
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introductorias	Sesiões encamiñadas, por unha banda, a tomar contacto e obter información do alumnado e, por outra, a presentar o programa da materia.
Lección maxistral	Exposición oral dos contidos da materia por parte do profesor.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo intensivo sobre un tema ou serie de temas do programa que pode requirir a lectura e manexo de bibliografía, dar resposta a preguntas dirixidas, etc., orientadas a fomentar o debate e a participación activa do alumnado. Dentro destas actividades inclúense dous seminarios programados.
Traballo tutelado	Actividades en grupo nas que se orientará e tutelará a realización dun proxecto ou traballo de investigación con fontes de arquivo.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbidas acerca dos contidos da materia, traballos e prácticas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coas presentacións especializadas e as lecturas de materiais bibliográficos que se van tratar nos seminarios. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas que lle podan xurdir ó alumnado mentres leva a cabo a elaboración de ditos traballos tutelados. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Seminario	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas sobre os contidos teóricos e as actividades prácticas da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Obradoiro	A avaliación realizarase mediante a elaboración dun informe, dossier ou memoria de prácticas. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	10	
Traballo tutelado	Elaboración, montaxe e entrega dun traballo persoal de investigación histórica a partir da lectura e análises de fontes documentais. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	30	
Exame de preguntas obxectivas	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avalíaranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento e utilización dos conceptos técnicos e o vocabulario básico para entender os procesos históricos ii. Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	25	

Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliaranse mediante a realización de dous exercicios (parciais). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas...) relacionados con contidos diferentes do temario (proba B). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas).	25
	Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento e utilización dos conceptos técnicos e o vocabulario básico para entender os procesos históricos ii. Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas.	10

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos/as que non poidan acollerse á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas) serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que respresentará o 30% restante. Tal como se indica na descrición pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas (proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción do mencionado art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos, equivalentes ás probas A e B).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Alía Miranda, F., **Técnicas de investigación para historiadores: las fuentes de la historia**, Síntesis, 2005
 Aróstegui, J., **La investigación histórica: teoría y método**, Crítica, 2001
 Cardoso, C., **Introducción al trabajo de la investigación histórica**, 5.ª, Crítica, 2000
 Cardoso, C., **Los métodos de la historia**, 7.ª, Crítica, 1999
 Hernández Sampieri, R.; Fernández Collado, C.; e Baptista Lucio, P., **Metodología de la investigación**, 6.ª, McGraw-Hill, 2014
 Párdinas, F., **Metodología y técnicas de investigación en ciencias sociales**, 39.ª, Siglo XXI, 2008
 Robles Sastre, E., **Metodología e investigación: contenidos y formas**, 3.ª, Universidad Camilo José Cela, 2005

Complementary Bibliography

Burke, P. (ed.), **Formas de hacer historia**, 2.ª, Alianza, 2003

Burke, P., **Visto y no visto. El uso de la imagen como documento histórico**, Crítica, 2001

Carr, E. H., **¿Qué es la historia?**, Ariel, 1983

Floud, R., **Métodos cuantitativos para historiadores**, 3.ª, Alianza, 1983

Koselleck, R., **Futuro Pasado. Para una Semántica de los Tiempos Históricos**, Paidós, 1993

Remond, R. et al., **Hacer historia del siglo XX**, Biblioteca Nueva, UNED e Casa de Velázquez, 2004

Sautu, R. et al., **Manual de Metodología. Construcción del marco teórico, formulación de objetivos y elección de la metodología**, 2.ª, Prometeo Libros, 2010

Topolsky, J., **Metodología de la historia**, Cátedra, 1982

Recomendaciones

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Dereito: Lexislación turística				
Subject	Dereito: Lexislación turística			
Code	O04G741V01212			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Basic education	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado Dereito público especial			
Coordinator	Couto Calviño, Roberto González Gil, Eduardo			
Lecturers	Constenla Vega, Javier Couto Calviño, Roberto González Gil, Eduardo			
E-mail	rcouto@uvigo.es egongil@gmail.com			
Web				
General description	A asignatura Lexislación Turística constitúe unha materia cuxa responsabilidade docente está atribuída actualmente a tres áreas de coñecemento: Dereito Mercantil, Dereito do traballo e Dereito financeiro e tributario. O Dereito Mercantil estuda a regulación da actividade económica constitutiva da empresa; o Dereito laboral, a relación individual e colectiva de traballo; o Dereito tributario, a ordenación xurídica dos tributos. Por iso, o temario divídese en tres grandes bloques de contidos. O primeiro aborda os aspectos básicos da lexislación e contratación mercantil aplicada ao turismo. O segundo céntrase na ordenación das relacións laborais no sector turístico. O terceiro afronta as diferentes figuras tributarias que afectan ás empresas e usuarios de servizos turísticos. Deste xeito, proporciónase aos estudantes unha formación académica especializada e á vez útil para o seu futuro profesional, xa que se analiza desde unha tripla perspectiva xurídica o sector do turismo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	
Comprensión e interpretación das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	
Aplicación práctica e manexo das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	
Coñecemento das institucións con competencias vinculadas ao marco xurídico regulador das actividades turísticas.	

Contidos

Topic	

Aspectos xurídico-mercantís do turismo:

- 1.- Marco normativo privado do turismo.
- 2.- Turismo e dereito empresarial turístico.
- 3.- O empresario turístico.
- 4.- Os usuarios de servizos turísticos.
- 5.- A contratación mercantil aplicada ao turismo (nocións xerais e clasificación dos contratos turísticos).
- 6.- Tipos específicos de contratos turísticos.
- 7.- A contratación electrónica no sector turístico.
- 8.- A oferta turística complementaria.

1. O Dereito e as súas ramas. O Ordenamento Xurídico e as súas normas.
2. O turismo e a súa regulación. O Dereito empresarial turístico.
3. O estatuto do empresario turístico. O empresario turístico social: tipos sociais básicos. A protección do empresario turístico e da súa actividade no mercado. Incidencia da regulación administrativa sobre o empresario turístico.
4. O turista e o seu estatuto xurídico. Dereitos do turista como consumidor. Dereitos derivados da lexislación sectorial turística
5. Concepto e elementos do contrato en xeral. Os contratos turísticos e as súas características. Clasificación dos contratos turísticos.
6. Contratos relativos ao aloxamento e a explotación dos establecementos hoteleiros. Contrato de aproveitamento por turnos de bens de uso turístico. Contrato de viaxe combinada e paquetes dinámicos. Contratos relativos ao transporte turístico. Contratos de restauración. Outros contratos e servizos turísticos.
7. A Sociedade da Información e o seu impacto na contratación turística. Regulación dos Servizos da Sociedade da Información e comercio electrónico. O empresario turístico como prestador de Servizos da Sociedade da Información. Comunicacóns comerciais electrónicas. Particularidades da contratación turística electrónica. Aspectos formais dos contratos turísticos electrónicos.
8. A noción de oferta turística complementaria: breve referencia (remisión ás figuras contractuais básicas).

Ordenación das relacións laborais no sector turístico:

- 1.- Traballadores por conta allea: concepto.
- 2.- Contrato de traballo.
- 3.- Modalidades de contratación.
- 4.- Colocación e fomento do emprego.
- 5.- Tempo de traballo (especial referencia a xornadas especiais).
- 6.- Retribución no sector turístico.
- 7.- Suspensións e extincións.
- 8.- Prevención de riscos laborais.

- 1: Notas características: dependencia, conta allea, voluntariedade, carácter persoal
- 2: Concepto, elementos subxectivos e obxectivos
- 3: Contratación indefinida, temporal estrutural, contratos formativos, contratos de fomento de emprego.
- 4: Servizos públicos de emprego e axencias de colocación. Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións.
- 5: Xornada de traballo ordinaria e máxima. Tempo de descanso e tempo e traballo. Xornadas especiais e horas extraordinarias.
- 6: As retribucións no sector turístico.
- 7: concepto e efectos. Clases de suspensión. A extinción: concepto, causas. Clases de extinción. O despedimento

Réxime tributario do sector turístico:

- 1.- Clasificación e elementos esenciais das categorías tributarias.
- 2.- Os tributos estatais aplicables ao turismo (I): Imposto sobre a renda das persoas físicas, imposto sobre sociedades.
- 3.- Os tributos estatais aplicables ao turismo (II): Imposto sobre o valor engadido.
- 4.- Outros tributos que inciden no sector turístico.

1. O tributo. Características e clases.
2. Obligados tributarios
3. Elementos do tributo:
4. Feito imponible
5. Exencións e non suxección
6. Base imponible e tipo de gravame
7. A débeda tributaria
8. Concepto e modos de extinción da débeda tributaria
9. Tributos que inciden sobre a actividade turística
10. Imposto sobre a renda das persoas físicas
11. Imposto sobre sociedades
12. Imposto sobre o valor engadido

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	10	30	40
Presentación	8	24	32
Seminario	5	10	15
Lección maxistral	42	0	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	32	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	32	33
Exame de preguntas obxectivas	1	29	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e/ou debate na aula dos supostos, problemas ou exercicios que se formulen.
Presentación	Exposición oral e/ou presentación escrita por parte dun alumno, ou grupo de alumnos, dun tema proposto.

Seminario	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno na aula respecto dos contidos da materia ou actividades que se propuxesen para adquirir as competencias perseguidas.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de xeito directo e breve sobre a base dos coñecementos que teñen sobre a materia. Poden incluír preguntas de tipo test. O alumnado suxeito ao sistema de avaliación continua realizará dúas probas ao longo do cuadrimestre, que representarán un 30% da cualificación cada unha delas, sendo a primeira de carácter non liberatorio.	60	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas nas que os alumnos deben solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios, realizar probas tipo test, realizar e/ou expor un traballo sobre un tema determinado nun tempo/condicións establecido/as polo profesor, etc.	40	

Other comments on the Evaluation

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Primeira oportunidade de exame:

- 1.- Do 29 de xaneiro ao 29 de febreiro, o/a alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, o profesorado da materia proporcionaranlle un documento que o/a alumno/a deberá cubrir e asinar.
- 2.- O/a alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua, entregando o documento sinalado, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba (distintas probas ao longo do curso -40% da cualificación- e dúas probas obxectivas -que representan cada unha delas un 30% da cualificación, sendo a primeira de carácter non liberatorio-); non será avaliado/a mediante un exame final que represente o 100% da cualificación da materia.
- 3.- O/a alumno/a que non asine o devandito documento non terá dereito a ser avaliado de acordo cun sistema de avaliación continua e será avaliado mediante unha proba final obxectiva que representará o 100% da súa cualificación final.

Segunda oportunidade de exame:

No exame de xullo só se realizará unha proba final obxectiva. Ao alumnado que se someteu ao sistema de avaliación continua conservaráselle a nota do devandito sistema; isto é, se o/a alumno/a non aprobase a materia na primeira oportunidade de exame, conservaráselle a nota do proceso de avaliación continua para xullo. Se non aprobase a materia nos dous citados exames do curso académico, tería obrigatoriamente que someterse de novo a todo o proceso de avaliación.

Exame fin de carreira:

Para o exame de fin de carreira non se conservará en ningún caso a cualificación da avaliación continua se se obtivo algunha en cursos anteriores. O exame consistirá nunha proba final obxectiva que representará o 100% da cualificación final.

As competencias avaliadas e os resultados da aprendizaxe serán os mesmos para todo o alumnado, acollido ou non ao sistema de avaliación continua, ou suxeito a avaliación en exame de fin de carreira.

NOTA MOI IMPORTANTE: Todas as avaliacións e os distintos exames dividiranse en tres partes, relativas a cada un dos bloques temáticos da asignatura. A nota final será a que resulte da suma (ponderada) das tres, pero non se aprobará a asignatura se non se obtén unha puntuación mínima de 3 en cada parte dos exames. Ademais, dado que os créditos de

docencia atribuídos a cada un dos tres bloques temáticos é diferente, tamén o será o peso da cualificación obtida en cada un deles respecto da cualificación final. Así, os aspectos xurídico-mercantís do turismo teñen atribuídos 4 dos 9 créditos totais da materia, de modo que a cualificación obtida neste bloque representará o 44,44% da nota final. A ordenación das relacións laborais no sector turístico ten asignados tres créditos dos 9 totais de a materia, polo que a cualificación obtida neste bloque temático representará un 33,33% da nota final. Para rematar, o réxime tributario do sector turístico ten atribuídos 2 dos 9 créditos totais da materia, así que a cualificación obtida neste terceiro bloque representará o 22,23% da nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

AURIOLES MARTÍN, A. J., **Introducción al Derecho Turístico: Derecho privado del turismo**, Tecnos, 2005

CUESTA RUTE, J. M. de la, **Derecho Mercantil para grados no jurídicos**, Última edición, Huygens,

FRANCH FLUXÀ, J. (dir.), **Manual de contratación turística**, 2ª, Atelier, 2019

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J.M., **Curso básico de Derecho del Trabajo para Titulaciones no Jurídicas**, Última edición, Tirant lo Blanch,

FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario**, Última edición, Marcial Pons,

MERINO JARA, I.(DIRECTOR), **Derecho tributario. Parte especial. Lecciones adaptadas al EEES**, Última edición, Tecnos, 2017

Complementary Bibliography

DIAZ ALABART, Silvia, **Manual de Derecho Privado del Turismo**, Reus, 2017

ORTEGA BURGOS, E. (dir.), **Manual de Derecho Privado del Turismo**, Dykinson, 2019

MARTÍN VALVERDE, A., **Derecho del Trabajo**, Última edición, Tecnos,

LASARTE, J.; ADAME, F.; MARTÍN, J.; RAMOS, J., **La financiación de los municipios turísticos**, Comares, 2003

RUIZ GARIJO, M., **Fiscalidad de la empresa turística**, Editoriales de Derecho Reunidas, 2002

TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; MARTÍN DÉGANO, I.; RUIZ GARIJO, M., **Especialidades fiscales del turismo**, UNED, 2004

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, Última edición, Tecnos,

ROCA, Y.; CEBALLOS, M.; PÉREZ, R., **Código de Turismo**, Última edición, Aranzadi-Thompson,

Código Civil, Última edición,

Código de Comercio y leyes complementarias, Última edición,

Legislación laboral, Última edición, Aranzadi, Tecnos, Civitas, etc., 2017

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Fiscalidade de empresas turísticas/O04G240V01601

Dereito turístico laboral e internacional/O04G240V01906

IDENTIFYING DATA				
Estatística				
Subject	Estatística			
Code	004G741V01213			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Estatística e investigación operativa			
Coordinator	Pérez González, Ana			
Lecturers	Pérez González, Ana			
E-mail	anapg@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal			
General description	A materia estatística é unha materia de carácter obrigatorio onde se estudarán os conceptos estatísticos básicos percorrendo os temas de estatística descritiva, cálculo de probabilidades, variables aleatorias, inferencia estatística e números índice.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results

Organizar e analizar datos desde un punto de vista descriptivo

Resolver problemas de estatística coa axuda dunha ferramenta informática

Aprender a manexar a probabilidade como medida de incerteza e a utilizar regras de asignación de probabilidades.

Entender a necesidade de traballar con mostras. Comprender a necesidade de que toda estimación debe ir acompañada dunha medida del erro de mostraxe.

Aplicar e interpretar o proceso de obtención de Intervalos de confianza e de Contrastes de Hipóteses.

Manexar os números índices e interpretar os resultados obtidos.

Contidos

Topic	
Tema 1. Estatística Descritiva	1.1 Distribución de frecuencias. 1.2 Medidas de posición, dispersión e forma. 1.3 Representacións gráficas. 1.4 Números Índices
Tema 2. Introducción ao cálculo de probabilidades	2.1 Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. 2.2 Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.
Tema 3. Variables Aleatorias. Principais Distribucións Discretas e Continuas.	3.1 Definición dunha variable aleatoria . 3.2 Características dunhas variables aleatoria. 3.3 Principais distribucións de probabilidade. 3.4 Aplicacións do Teorema Central do Límite.
Tema 4. Conceptos e principios metodolóxicos da Inferencia estatística	4.1 Poboación, mostra e as súas características. Mostraxe aleatoria simple. Distribucións asociadas á mostraxe en poboacións normais. 4.2 Estimación puntual. Concepto de estimador e as súas propiedades. 4.3 Estimación mediante intervalos de confianza en poboacións normais. 4.4 Contrastes de hipóteses. Formulación das hipóteses. Contrastes clásicos en poboacións normais.
Tema 5. Manexo de paquetes estatísticos	5.1 Introducción ao uso do paquete estatístico como aplicación das técnicas estatísticas explicadas no resto do temario.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22	33	55
Estudo previo	0	10	10
Prácticas con apoio das TIC	0	14	14
Resolución de problemas de forma autónoma	17	30	47
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	6	9
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	10	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor o a través de material puesto a disposición de los estudiantes en la plataforma de Campus Remoto, de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante
Estudo previo	Lectura, procura e traballo de documentación que realiza o alumnado de forma autónoma
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos e adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Desenvolveranse a través de TIC e de forma autónoma
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumno disporá de exercicios para resolver de forma autónoma.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Os estudantes resolverán problemas que o profesor lles pida e poderán expoñer dúbidas sobre a materia ao profesor. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Realización de probas tipo test de cada tema.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas de avaliación da materia	40	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de probas sobre as prácticas realizadas	40	

Other comments on the Evaluation

Ao comezo do curso, no período fixado polo centro, o estudantado deberá decidir o seu método de avaliación entre os seguintes:

AVALIACIÓN CONTINUA: Constará das probas e ponderacions establecidas na táboa superior, tendo en conta que:

- O estudantado que alcance unha nota ponderada **igual ou superior a 5 ptos.** (sobre 10) será cualificado en actas con esta nota final.
- O estudantado que alcancen unha nota ponderada **inferior a 5 ptos.** (sobre 10) terán a obrigaón de ir a unha **proba final** que representará o 100% da nota final. O estudantado nesta situación que non asista a esta proba final terá a cualificación final de "Non Presentado".
- As actividades de avaliación continua a realizar dependerán do número de estudantes, medios para traballar, etc. O estudantado estará adeciadamente informado de calquera cambio que se puidese producir debido a situacións imprevistas.
- Poderanse implementar metodoloxías alternativas para determinar si o estudante pode ou non seguir coa avaliación continua.

AVALIACIÓN GLOBAL: Constará dun exame final, cunha ponderación do 100% da nota final e constará de dous partes: unha parte de exercicios e outra de teoría e práctica con ordenador.

Para as convocatorias de **Segunda Oportunidade e Fin de Carreira** seguirase o método de **AVALIACIÓN GLOBAL**.

Aquel estudante que utilice ou coopere en procedementos fraudulentos (copiar, presentarse por outro alumno, plaxio, ...) nalguna das actividades de avaliación terá unha cualificación final de suspenso neste curso académico. Este feito seralle comunicado á autoridade competente para que tome as correspondentes accións disciplinarias que considere oportunas.

As datas e horarios das probas de avaliación dos diferentes períodos son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobados pola Xunta de Centro para o curso actual.

Bibliografía. Fontes de información
Basic Bibliography

Levin, Rubin, Balderas, Del Valle y Gómez, **Estadística para Administración y Economía**, Prentice Hall,,

Julián Santos Peñas, Ángel Muñoz Alamillos, Azahara Muñoz Martínez, **Estadística para estudios de turismo**, Ediciones Académicas,

Alberto Muñoz Cabanes, **INTRODUCCION A LA ESTADISTICA PARA TURISMO**, Ediciones Académicas,

Espejo Miranda, I.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; A. M. Rodríguez,, **Estadística Descriptiva**, Universidad de Cádiz,, http://knuth.uca.es/repos/I_edyp/pdf/febrero06/,

Gonick, L. y Smith, W., **A Estadística en Caricaturas**, SGAPEIO,

Complementary Bibliography

Martín Pliego, F. J. e Ruíz-Maya, L., **Estadística I: Probabilidad**, Thomson,

Martín-Pliego López, F. J. e Ruiz-Maya Pérez, L., **Fundamentos de Inferencia Estadística**, Thomson,,

Parra, E.; Ramos Domínguez, A.;Trujillo Ramírez, R.;Arriaga Estévez, M. L.;., **ESTADÍSTICA PARA TURISMO**, McGraw-Hill,

Casas Sánchez, J.M.; Martos Gálvez, E. I. y Tejera Martín, I., **Estadística aplicada al turism**, Editorial Universitaria Ramón Areces,

Espejo Miranda, I.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; A. M. Rodríguez,, **Inferencia Estadística**, Universidad de Cádiz,, http://knuth.uca.es/repos/I_inf_est/pdf/actual/,

Mirás Calvo, M. A. y Sánchez Rodríguez, M. E., **Técnicas estadísticas con hoja de cálculo y R. Azar y variabilidad en las ciencias naturales**, (<http://hdl.handle.net/11093/970>), Universidade de Vigo,

Recomendacións

Other comments

Recoméndase dispor de:

- * Coñecementos básicos de informática en xeral
- * Ordenador persoal a poder ser con SO Windows (noutros SO non se garantirá o funcionamento do software necesario)
- * Conexión a internet suficientemente rápida para poder consultar MOOVI, Campus Remoto e vídeos a baixa resolución.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIA: inglés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIA: inglés			
Code	004G741V01214			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Niche tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
2. Cultural tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
3. Festivals and parties	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

4. Exotic destinations	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
5. Low-cost holidays	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
6. The tourism industry	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Lección maxistral	5	2	7
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Actividades introductorias	1.75	1	2.75
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Seminario	1	4	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización nos contenidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Lección maxistral	Exposición dos contenidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo nas diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Actividades introductorias	Preparación para a asignatura tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización dos proxectos da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de realización dos mesmos.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida de forma individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa resolución de problemas e ou exercicios da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Actividades introductorias	Actividade académica desenvolvida na clase, que ten como finalidade presentar a materia e realizar unhas actividades introductorias, atendendo ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización das prácticas de laboratorio, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	15	
Lección maxistral	Análisis da adquisición de contidos globais presentados nestas sesións	5	
Resolución de problemas	Realización de actividades prácticas que practiquen as destrezas lectoras mais necesarias no ámbito turístico.	10	
Actividades introductorias	Evaluación de competencias comunicativas de recepción oral.	10	
Prácticas de laboratorio	Realización de actividades contextualizadas. Léxico específico	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orales	20	

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continúa a global é de un mes dende o comenzo do período da docencia.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

- 1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación

continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

De Prada Creo, Elena, **Travel, Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&A&T,

Jones, Leo, **Welcome! English for the travel and tourism industry**, Cambridge University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited,

Harding, Keith & Paul Henderson, **High season : English for the hotel and tourist industry**, Oxford University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited,

O'Hara, Francis, **Be my Guest**, Cambridge University Press,

---

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIIA: Inglés/O04G240V01502

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

Linguas estranxeiras para o turismo IA: Inglés/O04G240V01302

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIB: francés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIB: francés			
Code	O04G741V01215			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Introdución á lingua francesa en contexto turístico sobre a base da materia IB: francés			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en francés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Coñecer a cidade e orientar aos turistas.	A cidade. Situar no espazo. Gramática: o imperativo.
2. Entender explicacións históricas e culturais e preparar unha visita guiada.	A cidade. Situar no tempo. Gramática: o pasado compuesto.
3. Coñecer o ámbito das axencias de viaxe e as súas profesións.	As tarefas nas axencias de viaxe. Tipo de axencias. Gramáticas: os pronomes demostrativos.
4. Identificar os detalles dunha oferta e os diferentes produtos turísticos.	Os produtos turísticos. Gramática: os pronomes relativos qui/que.
5. Comparar ofertas, argumentar e crear un produto turístico.	As características dunha oferta. Gramática: os comparativos.
6. Recapitular e concluir unha venda. Xestionar a posventa e anular un expediente.	A venda e a posventa. Gramática: o futuro.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	11	12	23
Prácticas de laboratorio	4	0	4
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas de forma autónoma	2	27	29
Lección maxistral	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3
Práctica de laboratorio	0	4	4
Traballo	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	ofreceráse avaliación retroactiva ao finalizar cada práctica.
Seminario	Ofreceráse sesións de grupo para resolver dúbidas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia	20	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orales e escritas	40	
Traballo	Os alumnos deberán realizar un glosario bilingüe correspondente a cada unha das unidades do programa	20	

Other comments on the Evaluation

Na primeira convocatoria os alumnos deberán asistir a clase para beneficiarse da avaliación continua (con máis de 3 faltas sen xustificar perderase o dereito a avaliación continua) que consistirá na recollida de tarefas e actividades de clase ou casa (40%), 1 control ao finalizar o cuatrimestre (40%, mínimo 5) e a entrega dun glosario bilingüe (20%). Para a avaliación continua, será necesario comprar o método de lingua que se utiliza en clase (Le Français en contexte: tourisme. Edición: Maison des langues, 2014) e traelo a diario.

Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso terán que presentarse ao exame final escrito (80%, mínimo un 5) e entregar o glosario (20%). Tamén poderán presentarse ao examen final aqueles alumnos que desexen subir nota.

Na segunda convocatoria os alumnos deberán presentar o glosario (20%) que corresponda a cada unha das unidades do temario e realizar un exame final da materia (80%, mínimo un 5).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aragón, M., Eurrutia, M. y otros, **Diccionario de términos del turismo: francés-español, espagnol-français**, Laygues, A., Coll, A., **Le français en contexte: tourisme.**,

Complementary Bibliography

Calmy, A. M., **Le français du tourisme.**,
Corbeau, S., Dubois, Ch., Penformis, J-L., **Tourisme. com**,

Corbeau, S., Dubois, Ch., Penformis, J-L, Semichon, L, **Hôtellerie-restauration.com**,

Duvillier, M., **Les mots-clés du tourisme et hôtellerie en espagnol**,

Lexitour, **les 1700 mots des métiers du tourisme.**,

Pierre, C. y Le Poullouin, M.L., **Lexi tourisme espagnol-français**,

---

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IB: Francés/O04G240V01306

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IB: Francés/O04G240V01306

Other comments

Recoméndase ter cursado Francés I e seguir a modalidade da avaliación continua para superar os contidos da materia. É necesario comprar e traer a clase o método de lingua recomendado.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIC: alemán				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIC: alemán			
Code	004G741V01216			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language	Alemán			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Seidel , Isabell			
Lecturers	Seidel , Isabell			
E-mail	seidel@uvigo.es			
Web				
General description	Introducción á lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
Unidade 4 · Guten Appetit	- Planificar a compra, conversacións á hora de comprar e comer, falar de alimentos e comidas, falar de preferencias relacionadas coa comida (na cafetería, o restaurante, o hotel etc.) - O Akkusativ, os verbos con Akkusativ, os verbos *mögen e *möchten, a estrutura da oración
Unidade 5 · Alltag und Familie	- A hora, falar da familia, quedar, concertar unha cita por teléfono, pedir desculpas por un atraso, a rutina diaria en distintos ámbitos (diario, turístico, académico), a puntualidade - As preposicións temporais *am, *um, *von ... bis, os pronomes posesivos (Nominativ, Akkusativ), os verbos modais *müssen, *können, *wollen, a posición dos verbos modais na oración (Satzklammer)
Unidade 6 · Zeit mit Freunden	- Falar de tempo libre, falar de datas e acontecementos especiais como os aniversarios, redactar unha invitación, pedir e pagar comida e bebidas, falar dun evento, entender recomendacións culturais na radio; intercambio de información no mundo turístico - Os números ordinales, indicar unha data con *am, verbos separables, os pronomes persoais en Akkusativ *mich, *dich, a preposición *für + Akkusativ, o Präteritum de *haben e *sein

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	11.25	16	27.25
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Lección maxistral	1	3.5	4.5
Práctica de laboratorio	2	6	8

Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas de laboratorio. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula de laboratorio).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orais e escritas.	40	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen a redacción de breves textos e a preparación de presentacións orais sobre aspecto do sector, especialmente de "Landeskunde".	20	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	

Other comments on the Evaluation

É condición obrigatoria para ser avaliado/a de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado canto antes.

A práctica de laboratorio (40%) consiste nunha **participación activa** en todas as actividades que se desenvolven en clase - e a súa adecuada preparación en casa - con atención especial á produción oral.

A resolución de problemas/exercicios (20%) consiste tanto na redacción de breves textos como presentacións orais adaptados ao nivel de aprendizaxe do alumnado sobre aspectos relacionados co sector turístico, especialmente de "Landeskunde".

O exame de preguntas obxectivas (40%) consiste en avaliar as competencias adquiridas en clase incluída a comprensión oral mediante un exame escrito. Este control final realízase na última sesión do cuadrimestre e é necesario obter como mínimo un 5 para facer a media coas outras partes e aprobar a avaliación continua.

No caso de optar pola avaliación global é necesario comunicalo ao profesorado entre o 29 de xaneiro e o 29 de febreiro. O 100% da nota é a obtida no exame final.

O mesmo sistema aplícase na segunda convocatoria (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.1, 978-3-12-607154-3 o media bundle 978-3-12-607186-4, Klett, 2019

<https://dict.leo.org/spanisch-deutsch/>, Diccionario con pronunciación y tablas de flexión,

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

<http://idiomas.astalaweb.com/alem%C3%A1n/e/Diccionarios-a.asp>,

<http://www.aulafacil.net/CursoAleman/CursoAleman.htm>,

<http://www.deutschonline.de/Grammatik/inhalt.htm>,

<http://www.daf-portal.de/uebungen/index.php?viewCat=1%20>,

Deutsch ganz klar (CD-ROM),,

-Deutsch im Hotel,

Zimmer frei neu:- Lehrbuch, Arbeitsbuch, Lehrerhandreichungen, 2CDs zum Lehrbuch, 1CD zum Arbeitsbuch, Langenscheidt,

Hallo aus Berlin (Video),

Schritte international 1, 2010,

Schritte international 2, 2010,

Menschen A1.1, A1.2, 2012,

www.turgalicia.es,

Menschen A2.1, A2.2, 2012,

Ja, gerne, 2014,

Herzlich willkommen, 2012,

Panorama, 2015,

studio 21, A1, 2013,

Linie 1 A1, 2016, Libro del alumno y ejercicios + audio + vídeos clips,

---

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Alemán/O04G240V01507

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IC: Alemán/O04G240V01307

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IID: portugués**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IID: portugués			
Code	004G741V01217			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language	Portugués			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Dacosta Pérez, Fernando			
Lecturers	Dacosta Pérez, Fernando			
E-mail	fernando.dacosta.perez@uvigo.gal			
Web	http://http://estudioslusofonos.blogspot.com.es/			
General description	Nesta materia preténdese que o alumnado complete os coñecementos básicos da lingua e das culturas de expresión portuguesa adquiridas en Lingua para turismo ID de cara ao nivel A2. Farase de maneira fundamentalmente práctica de cara a adquirir competencias orais e escritas de xeito ameno e coa comunicación como obxectivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en portugués procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en portugués, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en portugués, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.)	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
Contidos gramaticais	Fonética: revisión; Substantivo e adxectivo (xénero e número); Verbo: revisión; pretérito simple, imperfecto de indicativo, futuro. Pronomes: colocación do pronome átono; Acentuación ortográfica; Preposicións.
Contidos léxico-semánticos	Identificación persoal: Familia directa. Gustos e hábitos. Descrición persoal (aspecto físico). Vivenda, fogar e contorno: Casa □ exterior. Actividades da vida diaria: Accións cotiás no traballo. Tempo libre e lecer: Cinema, teatro, museos, exposicións... Viaxes e transportes: Lugares de interese público, transporte público (horarios, pagamento) e transporte particular. Relacións humanas e sociais: Correspondencia persoal. Relacións familiares, amorosas, de amizade, etc. Saúde e coidados físicos: Hixiene e coidado corporal. Educación: Actividades da aula. Compras e actividades comerciais: Prezos e formas básicas de pagamento. Alimentación: Alimentos. Tipos de comida e bebida. Tipos de establecementos (café, bares, restaurantes...) Bens e servizos: Servizos de emerxencia. Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Animais e plantas do medio ambiente próximo. Ciencia e tecnoloxía: Medios técnicos de comunicación (Internet).

Contidos pragmáticos

- Continuación dos contidos impartidos en ""Lingua estranxeira para o turismo ID"" en relación a:
Idiomatismos; Falsos amigos; Rexistros.
- Diferenzas entre as variantes da lingua portuguesa.
- Redacción de textos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	10	23	33
Foros de discusión	1	5	6
Traballo tutelado	10	23	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Sesións teórico-prácticas.
Foros de discusión	Sesión práctica oral
Traballo tutelado	Sesións prácticas - traballo en grupo

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Sempre que o precise, o alumnado será atendido de forma individual, tanto nas sesións de clase, como no horario de tutorías.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral Proba expresión portugués oral	15	
Proba lectura e comprensión portugués	15	
Proba comprensión portugués oral	15	
Proba portugués escrito e gramática	15	
Traballo tutelado Realización do traballo 1	20	
Realización/presentación do traballo 2	20	

Other comments on the Evaluation

Valórase a asistencia a clase e a realización das tarefas.

O alumnado que asiste regularmente pode facer a proba ao remate das clases dentro do espírito de avaliación continua (alomenos debe asistir un 85% das horas salvo causa xustificada)

Prazo para mudar de avaliación continua a global: do 29 de xaneiro ao 29 de febreiro.

A avaliación global constará de 1 traballo (20%) e das probas de expresión oral (20%), lectura e comprensión (20%), comprensión oral (20%) e escrita e gramática (20%)

É recomendable consultar regularmente os espazos virtuais da materia na plataforma TEMA (<http://moovi.uvigo.es>).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ana Tavares, **Português XXI. Nível A1**, 2011

Robert Kuzka, José Pascoal, **Passaporte para Português. Livro do Aluno. Níveis A1/A2**, Lidel, 2014

Sara Gonçalves dos Santos, **Falar pelos cotovelos**, Lidel, 2015

Lúsa Coelho, Carla Oliveira, **Português em Foco I**, Lidel, 2015

Helena Lemos, **Dialogar em português**, Lidel, 2013

Complementary Bibliography**Recomendacións****Subjects that continue the syllabus**

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Português/O04G240V01508

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo ID: Português/O04G240V01308

Other comments

Un bo dominio da lingua galega facilita a adquisición rápida dun nivel A2 de lingua portuguesa.

IDENTIFYING DATA				
Patrimonio cultural				
Subject	Patrimonio cultural			
Code	004G741V01218			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinator	Braña Rey, Fatima			
Lecturers	Braña Rey, Fatima			
E-mail	fatimab@uvigo.es			
Web				
General description	Materia de carácter introdutorio ao patrimonio cultural como construción social e proceso de traballo con bens culturais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Adquisición de coñecementos tanto a nivel profesional como na vangarda dos estudos de patrimonio cultural e museos e poderán poñer en práctica as principais técnicas de traballo co patrimonio cultural, así como coñecer as achegas antropolóxicas neste ámbito do coñecemento e da práctica.	
Serán capaces de analizar a realidade social e cultural relacionada co patrimonio cultural e natural de forma que poidan elaborar, emitir, difundir e defender argumentos e resolver problemas en relación co traballo patrimonial.	
Saber traballar de forma autónoma e en equipo aplicando os coñecementos teóricos, con capacidade crítica e de acordo a consideracións éticas propias do traballo patrimonial.	

Contidos

Topic	
O patrimonio cultural como construción social.	Definición do concepto de patrimonio cultural. Proceso de activación patrimonial ou patrimonialización. Patrimonio etnolóxico e cultura. Memoria social, tradición e patrimonio cultural.
Perspectivas críticas no patrimonio cultural.	Patrimonio cultural e dereitos culturais. Patrimonio cultural crítico. Patrimonio cultural e nesgo de xénero.
A construción socio-histórica do patrimonio cultural.	Criterios tipolóxicos. Tipoloxías do patrimonio cultural. Patrimonio cultural e grupos minorizados.
Xestión do patrimonio cultural.	Organizacións internacionais relacionadas coa xestión do patrimonio cultural. Lexislación estatal e autonómica. A xestión do patrimonio cultural. Institucións xestoras do patrimonio cultural. Difusión e interpretación.

O patrimonio cultural como recurso turístico.

Ben patrimonial e recurso turístico.

Conservación e difusión.

Turismo e desenvolvemento.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	21	49
Seminario	19	32	51
Traballo	1	27	28
Exame de preguntas obxectivas	1	10	11
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	10	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Nestas sesións tamén se incluírán algunhas dinámicas como crebacabezas ou análise de textos que axuden e dinamicen a comprensión e asimilación dos conceptos teóricos da materia.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado poderá contactar co profesorado da materia a través de correo electrónico solicitando unha tutoría virtual ou presencial.
Seminario	O alumnado poderá contactar co profesorado da materia a través de correo electrónico solicitando unha tutoría virtual ou presencial.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita. Inclúe a presentación do traballo de forma escrita e en formato dixital ou presencial.	40	
Exame de preguntas obxectivas	Proba de avaliación de competencias adquiridas que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta.	40	
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado resolverá problemas ou realizará exercicios na aula que serán avaliados. Estes poden tomar formas moi diversas desde estudos de caso ata exames de preguntas obxectivas.	20	

Other comments on the Evaluation

==== ALUMNADO XERAL ====

A nota final será o resultado da suma das metodoloxías descritas para a avaliación sempre que se aprobe o exame e o traballo. Se non se aproba exame e traballo de aula non se sumarán as cualificacións de cada avaliación e suspenderase a materia. Igualmente aínda aprobando exame e traballo será necesaria unha nota mínima de 5 para aprobar a materia.

A avaliación continua require que o alumnado acade menos de 4 faltas de asistencia as aulas GG e as aulas de GM.

O alumnado non presencial terá o mesmo tipo de metodoloxías de avaliación e deberá solicitar a avaliación global antes do 29 de febreiro através da plataforma Moovi da materia.

=====

A plataforma de aula virtual conta con ferramentas para detectar posibles comportamentos anómalos e deshonestos, así como para detectar posibles plaxios en traballos escritos. No caso de detección de plaxio nalgunha proba/traballo/test/exame/actividade a cualificación final da materia será Suspenso (0) e o feito será comunicado ao Decanato do Centro para que adopte as medidas oportunas.

Ao comezo do curso indicárase, a través de Moovi, as características do traballo, exercicios, probas, así como a bibliografía completa.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudante na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase aos estudantes a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Moovi será a plataforma utilizada para a difusión desta información.

Ante calquera contradición que se puidera dar entre as distintas versións da guía, por mor dalgún erro na tradución, a versión que prevalecerá é esta versión na lingua galega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Tugores, F. & Planas, R., **Introducción al patrimonio cultural**, 1ª, Trea, 2006

Prats, LL., **Patrimonio cultural y antropología**, 1ª, Ariel, 1997

García Cuetos, María Pilar, **El patrimonio cultural. Conceptos básicos**, 1ª, Universidad de Zaragoza, 2011

Complementary Bibliography

Howard, p., **Heritage. Management, interpretation, identity**, 1ª, Continuum, 2003

Recomendacións

Other comments

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar ao cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen aparecer.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

A bibliografía será completada a través da plataforma Moovi.

Recoméndase ao alumnado que teña presentes en todo momento as normas APA pois a omisión de citas e referencias bibliográficas nos exercicios e traballo será considerada plaxio e por tanto se avaliará a proba cunha nota de 0.
